

Årsredovisning 2015

KPA Pensionservice AB

Organisationsnummer 556569-1077

KPA
PENSION

Innehållsförteckning

	Sidan
Förvaltningsberättelse	3
Detta är KPA Pensionservice AB	3
Allmänt om verksamheten i KPA Pension	3
Bolag och verksamheter i KPA Pension	4
Allmänt om verksamheten i KPA Pensionservice AB.....	4
Viktiga händelser 2015.....	4
Personalinformation för KPA Pension	5
Väsentliga händelser efter balansdagen	5
Etik och hållbarhet	5
Omvärld och förväntningar om framtida utveckling.....	5
Resultat och ekonomi	7
Femårsöversikt	7
Förslag till vinstdisposition.....	7
Resultat- och balansräkning	8
Resultaträkning	8
Balansräkning	9
Kassaflödesanalys	11
Noter	12
Definitioner	22

NOTER

Not 1. Redovisnings- och värderingsprinciper.....	12	Not 8. Andelar i dotterföretag.....	18
Not 2. Nettoomsättning.....	13	Not 9. Övriga fordringar.....	18
Not 3. Arvode till revisorer	13	Not 10. Obeskattade reserver	18
Not 4. Övriga kostnader.....	14	Not 11. Kassa och bank	18
Not 5. Anställda och personalkostnader.....	14	Not 12. Eget kapital.....	19
Not 6. Immateriella anläggningstillgångar - Programvara.....	16	Not 13. Pensioner och liknande förpliktelser	19
Not 7. Skatt på årets resultat.....	17	Not 14. Övriga skulder.....	20
		Not 15. Pensionsupplysningar	20

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för KPA Pensionservice AB, organisationsnummer 556569-1077, avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2015, vilket är bolagets sextonde verksamhetsår.

Detta är KPA Pensionservice AB

Ägarförhållande och koncernstruktur

KPA Pensionservice AB ägs till 100 procent av KPA AB (556527-7182). KPA Pensionservice AB äger i sin tur dotterföretaget KPA Pensionstjänst AB (556254-6969). KPA AB ägs till 60 procent av Folksam ömsesidig livförsäkring (502006-1585) och till 40 procent av SKL Företag AB (556117-7535).

I KPA-gruppen ingår även KPA Livförsäkring AB (publ)* (502010-3502) med dotterföretaget KPA Pensionsförsäkring AB (publ)* (516401-6544).

Alla KPA-bolagen har säte i Stockholm. KPA-bolagen benämns nedan KPA Pension.

* Konsolideras inte i koncernredovisning. Resultatet tillhör försäkringstagarna och därmed får ingen vinstutdelning ske till aktieägarna.

Allmänt om verksamheten i KPA Pension

KPA Pension förvaltar tryggt och etiskt våra kunders pensionspengar. KPA Pensions affärsidé är att erbjuda kundanpassade pensions- och försäkringslösningar främst till kommunsektorn. Vårt erbjudande består av traditionell pensionsförsäkring, fondförsäkring, livförsäkring, pensionsadministration och valcentral.

Den prioriterade marknaden är kommunsektorn i Sverige. Med kommunsektorn avses anställda och arbetsgivare i kommuner, landsting, regioner, kommunalförbund, kommunala företag och härtill närstående företag. KPA Pension är marknadsledande i kommunsektorn. Merparten av Sveriges landsting och kommuner har avtal med bolag inom KPA Pension. Drygt en och en halv miljon anställda har sin pension i någon form hos KPA Pension.

Bolag och verksamheter i KPA Pension

KPA AB

Moderföretaget KPA ABs verksamhet består av att förvalta dotterföretag. Nettoomsättningen i KPA AB utgörs av vidarefakturerings av driftskostnader till dotterföretaget.

KPA Pensionservice AB

Bolagets ena verksamhetsdel administrerar, för arbetsgivarnas räkning, de individuella pensionsvalen för anställda inom kommunsektorn och kooperativen och förmedlar pensionspremierna till valbara försäkringsbolag under bifirma Pensionsvalet PV. Den andra delen av verksamheten består av beräkning och utbetalning av tjänstepension från flera olika avtalsområden för kunders räkning. Bolagets verksamhet är en del av KPA Pensions kompletta produktutbud till arbetsgivare, arbetstagare och pensionärer.

KPA Pensionstjänst AB

Bolaget förvärvades under 2013 av KPA Pensionservice AB från SPP Livförsäkring AB och bytte namn från SPP Liv Pensionstjänst AB till KPA Pensionstjänst AB. Bolaget administrerar, för arbetsgivarnas räkning, de individuella pensionsvalen för anställda inom kommunsektorn och förmedlar pensionspremier till valbara försäkringsbolag. Bolaget utför också beräkning och utbetalning av tjänstepension enligt kommunala kollektivavtal för kunders räkning. Bolagets verksamhet förs succesivt över till KPA Pensionservice AB i takt med att de administrativa avtalen löper ut.

KPA Livförsäkring AB

Bolaget tillhandahåller kollektivavtalad tjänstegrupplivförsäkring (TGL) för kommunsektorns anställda och erbjuder frivilliga grupplivförsäkringar både som komplement till TGL för anställda och som ersättning av TGL för pensionärer.

KPA Pensionsförsäkring AB

Bolaget är så kallat förvalsalternativ för kommun- och landstingsanställda som omfattas av kollektivavtalen KAP-KL, AKAP-KL och PA-KFS samt inom AIP, anställda inom statsunderstödda teatrar, dans- och musikinstitutioner. Det innebär att anställda som inte gör ett aktivt val för sin tjänstepension, får

den placerad i KPA Pensionsförsäkring AB. Bolaget tillhandahåller även försäkringslösningar för tjänstepensionsplaner inom KAP-KL, PA-KFS 09, PA 03 och AIP samt privata pensionsförsäkringar. Personer som placerar sin individuella del av tjänstepension hos KPA Pensionsförsäkring AB kan välja mellan antingen traditionell försäkring eller fondförsäkring.

Allmänt om verksamheten i KPA Pensionservice AB

KPA Pensionservice AB och KPA Pensionstjänst AB utbetalar pensionsmedel samt förmedlar pensionspremier för arbetsgivares räkning, främst kommuner och landsting. I slutet av 2015 hade 13 landsting/regioner och knappt 240 kommuner avtal om detta med KPA Pensionservice AB och KPA Pensionstjänst AB. Under 2015 har totalt 18,4 miljarder kronor utbetalats och 16,1 miljarder kronor förmedlats.

Viktiga händelser 2015

Erik Thedéen tillträdde befattningen som ny vd i KPA AB den 13 april 2015. Han efterträdde då tidigare vd Lars-Åke Vikberg. Den 19 oktober tillträdde Mia Liblik som tf. vd för KPA Pension. Detta sedan Erik Thedéen utsetts av regeringen till generaldirektör för Finansinspektionen. Henrik Persson tillträdde samtidigt som tf. vd för KPA Pensionsförsäkring AB.

KPA Pension har för fjärde året i rad utsetts till det mest hållbara bolaget i både pensionsbranschen och i hela finansbranschen i undersökningen Sustainable Brand Index.

I Svensk Kvalitetsindex 2015 fick KPA Pension utmärkelsen "Sveriges Nöjdaste Företagskunder – Tjänstepension". Mätningen avser service- och produktkvalitet, image och förväntningar samt prisvärdhet.

I maj 2014 lanserade KPA Pension den nya inloggade nättjänsten KPA Direkt 2.0 till arbetsgivarkunderna inom kommunsektorn. Under 2015 har utrullningen fortsatt och i nuläget är det ett tjugofemtal kommunkunder som arbetar i det nya systemet. Utrullningen av den nya plattformen fortsätter under nästa år. KPA Direkt 2.0 har ett modernt och användarvänligt gränssnitt och kommer stärka KPA Pensions möjligheter att vara fortsatt framgångsrika i kommande upphandlingar.

KPA Pension har under året vunnit ett fyrtiotal upphandlingar avseende pensionsadministration.

Bland de större upphandlingarna märks Stockholms läns landsting och Stockholms Stad. De kunderna är sedan många år två av KPA Pensions största kunder och har tillsammans cirka 83 000 anställda och 66 000 pensionstagare. Avtalstiderna är på tre år plus option på förlängning och börjar gälla från den första januari 2016.

Under året har KPA Pension lanserat en ny konsulttjänst med inriktning på hållbar pensionsförvaltning. Tjänsten innebär att kommuner och landsting kan få hjälp med att utforma en hållbar placeringspolicy för pensionsmedel som förvaltas på annat sätt än genom försäkring i KPA Pension. Tjänsten är framtagen mot bakgrund av att allt fler kunder har behov av att säkerställa att deras pensionsmedel förvaltas på ett sätt som överensstämmer med kundens övergripande mål för hållbarhet.

Personalinformation för KPA Pension

Folksam tillämpar tillikaanställning vilket innebär att personalen är anställd i flera bolag inom Folksam. Varje anställd är organisatoriskt placerad på ett kostnadsställe. Ett kostnadsställe kan endast tillhöra ett bolag. Den anställdes lönekostnader belastar initialt det organisatoriskt tilldelade kostnadsstället, varefter lönekostnaderna fördelas mellan kostnadsställen inom Folksam i förhållande till utfört arbete. Mer personalinformation och information om anställda och personalkostnader finns i not 5.

Väsentliga händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser efter balansdagen.

Etik och hållbarhet

KPA Pension förvaltar tryggt och etiskt våra kunders pensionspengar. Sedan 1998 arbetar KPA Pension för en hållbar framtid genom att ta ett aktivt ansvar för människa och miljö. KPA Pensions hållbarhetsarbete tar dels avstamp i vår vision om att människor ska känna sig trygga i en hållbar värld och dels i våra kunders önskemål om en trygg och hållbar pension. För att leva upp till det arbetar vi med etiska placeringar, ställer miljökrav på våra leverantörer och försöker leva som vi lär i vår egen verksamhet.

KPA Pensions etiska placeringskriterier utgör grunden för alla våra placeringar. Det innebär att vi påverkar de företag vi investerar i att ta ett större ansvar

för mänskliga rättigheter, antikorrupktion och miljö. Vi utesluter också verksamheter som inte stödjer vår vision. Det betyder att vi inte investerar i företag som tillverkar vapen, tobak, alkohol eller erbjuder kommersiell spelverksamhet.

Hållbarhet handlar inte bara om att förvalta allt kapital enligt etiska placeringskriterier. Det ställer också krav på företaget. KPA Pension är miljöcertifierades enligt ISO 14001 sedan 1998 och arbetar medvetet med att minimera den egna miljöpåverkan, att skapa en bra arbetsmiljö för alla anställda och att stödja olika sociala engagemang i samhället. Det systematiska miljöarbetet har gjort att koldioxidavtrycket är på väg att halveras jämfört med 1998 och sedan 2003 är verksamheten koldioxidneutral.

KPA Pension har några utvalda samarbetspartners inom ramen för vårt hållbarhetsarbete. Vissa projekt och organisationer stödjer vi med pengar och engagemang. Vad gäller miljö har vi valt att fortsätta vårt mångåriga stöd till plantering av träd i Afrika inom ramen för Vi-skogens projekt.

Vi är också anslutna till några samarbetsorganisationer vilket innebär att vi strävar efter att följa de riktlinjer och värderingar som dessa organisationer har när vi placerar våra kunders pengar. Vi är anslutna till Global Compact, Principles for Responsible Investments (PRI), Transparency International Sverige, Carbon Disclosure Project, Diversity Charter samt Sweden Green Building Council.

För mer information om vårt hållbarhetsarbete hänvisar vi till vår hållbarhetsredovisning som numera finns tillgänglig i digital form på vår hemsida www.kpa.se

Omvärld och förväntningar om framtida utveckling

De ständiga förändringar som sker beträffande kollektivavtalade tjänstepensioner ställer stora krav på anpassningsförmåga hos marknadsaktörerna. Samtidigt sker också utveckling inom ramen för det allmänna pensionssystemet, vilket även detta ställer krav på marknadsaktörerna. I förgrunden finns informationsfrågan i allmänhet och mer specifikt, tillmötesgåendet av ett ökat informationsbehov via MinPension. Dessa krav och förväntningar arbetar vi fortlopande med för att möta på bästa sätt eftersom vi är en betydande aktör inom pensionsområdet med unik kompetens kring kommunala tjänstepensioner.

Under den senaste tiden har informationsfrågor om uttag av pension stått i fokus. Att välja hur man tar ut sin pension på bästa sätt kan vara en komplex fråga med många valmöjligheter. Under 2015 tog KPA Pension initiativ till att ge ut en bok författad av Annika Creutzer i syfte att förbättra kundernas förutsättningar att göra kloka val i samband med uttag av pension. Det kan förväntas att behovet av enkel och lättillgänglig information om pensioner i allmänhet tillsammans med behovet av att få relevant information som berör den individuella situationen, kommer att öka.

Under de kommande åren möter våra kunder på arbetsgivar marknaden, kommuner och landsting, en stigande utmaning till följd av den demografiska utvecklingen. Samtidigt förväntas kommuner och landstings ekonomiska förutsättningar att vara fortsatt utmanande. KPA Pensions förmåga att tillhandahålla kostnadseffektiva tjänster för att möta denna utveckling hos kunderna kommer därför att vara mycket betydelsefull.

Det finns ett starkt tryck hos kunder, såväl arbetsgivare som anställda, att få tillgång till bättre digitala tjänster och inom KPA Pension pågår ett intensivt arbete att utveckla de digitala gränssnitten för att tillhandahålla en bättre kundupplevelse, ökad servicekvalitet och reducera kostnader för till exempel pappersutskick.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

KPA Pensions intäkter är beroende på antalet administrerade avtal som är konkurrensutsatta och föremål för löpande upphandling. De väsentligaste riskerna och osäkerheterna för koncernen är kopplade till KPA Pensions förmåga att bibehålla och teckna nya förvaltningsavtal.

Finansiella risker och användning av finansiella instrument

Företaget har investeringar i olika typer av marknadsnoterade värdepapper som redovisas till verkligt värde. Dessa innehav exponerar företaget och koncernen för marknadsrisker. Koncernen har betydande fordringar vars återvinningsbarhet är beroende av motpartens betalningsförmåga. Företaget är därmed även exponerat mot kreditrisker. Detta hanteras genom att kreditbedömningar görs för potentiella kunder. Slutligen är koncernen också exponerad för likviditetsrisker genom sina kortfristiga skulder. Detta innebär en risk att man inte har likvida medel att betala företagens skulder i takt med att de förfaller till betalning. Koncernen följer löpande upp och planerar likviditeten och har buffertar för att säkerställa att koncernen kan betala skulder när de förfaller.

Resultat och ekonomi

KPA Pensionsservice nettoomsättningen är i nivå med föregående år och uppgick till 221 105 (219 631) tusen kronor. Övriga externa kostnader var under året 145 631 (160 491), vilket gör att bolagets rörelseresultat uppgick till 24 654 (5 542) tusen kronor.

Bolagets resultat efter finansiella poster uppgår till 5 591 (4 242) tusen kronor. Årets resultat uppgår till 1 729 (661) tusen kronor.

Det egna kapitalet uppgår till 85 792 (84 063) tusen kronor (varav aktiekapital 5 000 tusen kronor). Bolagets obeskattade reserver uppgår till 21 634 (21 634) tusen kronor.

Summan av bolagets anläggningstillgångar har minskat 49 810 (74 928), vilket förklaras av nedskrivning av aktier i dotterföretag samt avskrivning av immateriella tillgångar.

Femårsöversikt

Belopp i tkr	2015	2014	2013	2012	2011
Nettoomsättning	221 105	219 631	211 229	211 101	200 400
Rörelseresultat	24 654	5 542	-7 500	20 754	13 891
Balansomslutning	542 622	475 586	512 738	364 591	472 260
Eget kapital	85 793	84 063	83 401	92 147	94 755
Avkastning på sysselsatt kapital i %	5	7	-1	7	6
Avkastning på eget kapital i %	5	4	-4	22	17

Förslag till vinstdisposition

	SEK
Till årsstämman förfogande står:	
- Balanserade vinstmedel	79 043 129
- Årets resultat	<u>1 729 470</u>
	80 772 599
Styrelsen och verkställande direktören föreslår att dessa medel disponeras enligt följande:	
- Att i ny räkning balansera	<u>80 772 599</u>
	80 772 599

Resultat- och balansräkning

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	2015	2014
Nettoomsättning	Not 2	<u>221 105</u>	<u>219 631</u>
		221 105	219 631
<i>Rörelsens kostnader</i>			
Övriga externa kostnader	Not 3, Not 4	-145 631	-160 491
Personalkostnader	Not 5	-45 402	-45 818
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	Not 6	<u>-5 418</u>	<u>-7 780</u>
		-196 451	-214 089
Rörelseresultat		24 654	5 542
<i>Resultat från finansiella poster</i>			
Övriga ränteintäkter och liknande poster		952	3 577
Utdelning från dotterbolag		-	25 000
Ränteintäkter koncernföretag		168	17
Räntekostnader koncernföretag		-	-831
Räntekostnader och liknande resultatposter		-483	-63
Nedskrivning av andelar i dotterbolag		<u>-19 700</u>	<u>-29 000</u>
		-19 063	-1 300
Resultat efter finansiella poster		5 591	4 242
Resultat före skatt		5 591	4 242
Skatt på årets resultat	Not 7	-3 862	-3 580
Årets resultat		1 729	661

Balansräkning

Tillgångar

Belopp i tkr	Not	2015-12-31	2014-12-31
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Programvara	Not 6	45 152	50 570
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	Not 8	4 658	24 358
Uppskjuten skatt		912	1 469
Summa anläggningstillgångar		50 722	76 397
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		75 908	57 986
Fordringar hos koncernföretag		1	772
Övriga fordringar	Not 9	26 638	48 502
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		<u>2 167</u>	<u>1 883</u>
		104 714	109 143
Kassa och bank	Not 11	387 186	290 046
Summa omsättningstillgångar		491 900	399 189
Summa tillgångar		542 622	475 586

Balansräkning

Eget kapital och skulder

Belopp i tkr	Not	2015-12-31	2014-12-31
Eget kapital	Not 12		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital, (1 000 aktier, kvotvärde 5 000 kr)		5 000	5 000
Reservfond		<u>20</u>	<u>20</u>
		5 020	5 020
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst		79 043	78 382
Årets resultat		<u>1 729</u>	<u>661</u>
		80 772	79 043
Summa eget kapital		85 792	84 063
Obeskattade reserver			
Periodiseringsfonder	Not 10	<u>21 634</u>	<u>21 634</u>
		21 634	21 634
Avsättningar för andra risker och kostnader			
Pensioner och liknande förpliktelser	Not 13	<u>3 337</u>	<u>5 373</u>
		3 337	5 373
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		335	627
Skulder hos koncernföretag		66 272	109 458
Övriga skulder	Not 14	222 537	122 984
Skatteskulder		141 815	129 461
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		<u>900</u>	<u>1 986</u>
		431 859	364 516
Summa eget kapital och skulder		542 622	475 586
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser			
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr	Not	2015	2014
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		5 591	4 242
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet			
Avskrivning materiella anläggningstillgångar	Not 6	5 418	7 780
Avsättning för pensioner	Not 13	-2 036	-1 969
Nedskrivning av aktier i dotterbolag		19 700	29 000
Betald skatt	Not 7	-3 041	-2 980
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		25 632	36 073
Kassaflöde från förändring av rörelsekapital			
- Ökning/Minskning av rörelsefordringar		4 172	44 055
- Minskning/Ökning av rörelseskulder		67 336	-60 837
		97 140	19 291
Finansieringsverksamheten			
Utdelning till dotterbolag		-	25 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-	25 000
Årets kassaflöde			
Likvida medel vid årets ingång	Not 11	290 046	245 755
Likvida medel vid årets utgång	Not 11	<u>387 186</u>	<u>290 046</u>
		97 140	44 291

Noter

Not 1. Redovisnings- och värderingsprinciper

Samtliga belopp är angivna i tkr om inget annat anges.

Allmänna redovisningsprinciper

Allmän information

Årsredovisningen avges per 31 december 2015 och avser räkenskapsåret 2015 för KPA Pensionsservice AB med organisationsnummer 556569-1077 och med säte i Stockholm. Företaget ägs till 100 procent av KPA AB med organisationsnummer 556527-7182 och med säte i Stockholm. Adressen är Bohusgatan 14, 106 60 Stockholm.

Årsredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen (1995:1554) samt Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 ("K3").

Koncernredovisning

Bolaget är moderföretag men med stöd av ÅRL 7 kap. 2§ upprättas inte någon koncernredovisning.

Intäkter

Bolagets intäkter är dels avtalsenliga intäkter från administrationsuppdrag och övriga konsulttjänster. Intäkterna redovisas när det bedöms sannolikt att ekonomiska fördelar kommer att tillfalla bolaget och dessa kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Intäkter från administrationsavtalen redovisas i takt med utförandet av dessa tjänster. Utdelningar från dotterföretag redovisas som intäkt oavsett om de hänförs till ackumulerade vinster i dotterföretaget före eller efter förvärvstidpunkten.

Finansiella instrument

Kapitel 12 i det allmänna rådet har tillämpats med avseende på kategoriseringen av finansiella instrument, vilket är avgörande för redovisningen och värderingen av dem. De finansiella tillgångarna omfattar kortfristiga fordringar, kassa och bank samt kortfristiga placeringar. Kortfristiga fordringar samt kassa och bank redovisas till upplupet anskaffningsvärde i kategorin Låne- och kundfordringar medan kortfristiga placeringar kategoriseras som Innehas

för handel och därmed redovisas till verkligt värde med värdeförändringarna över resultaträkningen. Samtliga finansiella skulder har kategoriserats som Övriga finansiella skulder och redovisas till upplupet anskaffningsvärde.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

Vid varje balansdag räknas rörelserelaterade fordringar och skulder i utländsk valuta om till balansdagens kurs. Valutakursdifferenser redovisas i rörelse-resultatet.

Immateriella tillgångar

De immateriella tillgångarna utgörs av förvärvade programvaror och redovisas från och med den tidpunkt då KPA Pensionsservice AB bedömer sig ha kontrollen över dem och i den utsträckning som de bedöms medföra framtida ekonomiska fördelar. Interna utvecklingskostnader kostnadsförs dock i resultaträkningen. Dessa tillgångar skrivs av över deras förväntade nyttjandeperiod och deras värde prövas årligen genom att jämföra bokfört värde med uppskattat nyttjandevärde. Om det uppskattade nyttjandevärdet i form av framtida förväntade kassaflöden väsentligt understiger bokfört värde redovisas en nedskrivning. Avskrivningstiden för immateriella tillgångar är 10 år. Företagsledningen bedömer att den förväntade nyttjandeperioden för de immateriella tillgångarna med rimlig grad av säkerhet kan fastställas till tio år.

Redovisning av andelar i koncernföretag

För redovisning av innehav tillämpas anskaffningsvärdemetoden vilket innebär att andelar i ett företag redovisas till anskaffningsvärdet med tillägg för eventuella anskaffningskostnader.

Inkomstskatt

Bolagets totala skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år med tillämpning

av de skattesatser som är beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder. Uppskjuten skatt beräknas med utgångspunkt i de temporära skillnader som uppstår mellan redovisade och skattemässiga värden på samtliga tillgångar och skulder.

Likvida medel

Likvida medel inkluderar kassamedel och disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut samt andra kortfristiga likvida placeringar som lätt kan omvandlas till kontanter och är föremål för en obetydlig risk för värdefluktuationer. För att klassificeras som likvida medel får löptiden inte överskrida tre månader från tidpunkten för förvärvet.

Viktiga uppskattningar och bedömningar

KPA Pensionservice AB gör ett antal uppskattningar och bedömningar i redovisningen. De väsentligaste rör återvinningsbarheten i immateriella tillgångar och utestående fordringar, samt värdet på det pensionsåtagande som koncernen redovisar i sin balansräkning. Återvinningsbarheten i immateriella tillgångar prövas mot förväntat nyttjandevärde. Eventuellt reserveringsbehov i fordringarna fastställs genom en kombination av individuella bedömningar för enskilda större fordringar och generella bedömningar baserat på historiska erfarenheter om betalningsmönster. Pensionsåtagandet fastställs genom vedertagna aktuariella metoder, vilka beskrivs i not 13.

Not 2. Nettoomsättning

	2015	2014
Intäkter	211 587	214 748
Koncernintern försäljning	9 518	4 884
	221 105	219 632

Not 3. Arvode till revisorer

	2015	2014
Deloitte AB		
Revisionsuppdrag	151	133
KPMG AB		
Revisionsuppdrag	30	25
Summa arvoden	181	158

Med revisionsuppdrag avses revisorns ersättning för den lagstadgade revisionen. Arbetet innefattar granskningen av årsredovisningen och bokföringen, styrelsens förvaltning samt arvode för revisionsrådgivning som lämnats i samband med revisionsuppdraget.

Not 4. Övriga kostnader

	2015	2014
Fördelade kostnader KPA	141 605	154 718
Administrativa kostnader	3 839	5 399
Bankkostnader	6	216
Summa	145 450	160 333

Not 5. Anställda och personalkostnader

	2015	2014
Löner, andra ersättningar och sociala kostnader:		
Styrelse och verkställande direktör	929	1 375
Sociala kostnader	403	728
Varav kalkylerad pensionskostnad	152	1 677

VD har en uppsägningstid på 12 månader. Tantiem eller bonus tillämpas inte inom bolaget.

Bolagen inom Folksam tillämpar tillikaanställning, vilket innebär att personalen är anställd i flera olika bolag inom Folksam. Varje anställd är organisatoriskt placerad på ett kostnadsställe. Ett kostnadsställe kan endast tillhöra ett bolag. Den anställdes lönekostnader belastar initialt det organisatoriskt tilldelade kostnadsstället, varefter lönekostnaderna fördelas mellan kostnadsställen inom Folksam i förhållande till utfört arbete.

Könsfördelning i styrelse och ledningsgrupp

Styrelse				VD och övriga befattningshavare*			
2015		2014		2015		2014	
Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
3	7	4	6	4	2	4	2
30 %	70 %	40 %	60 %	67 %	33 %	67 %	33 %

* KPA Pension har en ledningsgrupp som arbetar för samtliga bolag.

Ersättning till ledande befattningshavare

Principer

Till styrelsens ordförande och ledamöter inklusive arbetstagarrepresentanter utgår arvode enligt bolagsstämans beslut. Styrelsearvode betalas även ut till KPA-anställda som sitter i bolagsstyrelser.

Ersättningen till verkställande direktör och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, övriga förmåner och pension. Det finns inga rörliga ersättningar eller övriga ersättningar till ledande befattningshavare.

Med andra ledande befattningshavare avses de fem personer som tillsammans med verkställande direktör utgör KPA Pensions företagsledning. För företagsledningens sammansättning, se föregående sida.

Berednings- och beslutsprocessen

Styrelsen beslutar om verkställande direktörens anställningsvillkor. Ordförande förbereder tillsammans med annan styrelseledamot frågan om verkställande direktörens anställningsvillkor för beslut av styrelsen.

Ersättningar och övriga förmåner under året

Belopp i tkr	Grundlön/ styrelsearvode	Närvaro- arvode	Övriga förmåner	Pensions- kostnader	Summa
Styrelsens ordförande					
Mia Liblik Palmgren	-	-	-	-	-
Övriga styrelseledamöter					
Tommy Bernevång	25	24	-	-	49
Harriet Pontán	-	-	-	-	-
Eva Hellstrand	25	19	-	-	44
Agneta Jöhnk	51	19	-	-	70
Karolina Håkansson	-	11	-	-	11
Torbjörn Eckerdahl	-	-	-	-	-
Ulf Olsson	25	14	-	-	39
Annette Tiljander	-	7	-	-	7
Katarina Berggren, avgått	25	19	-	-	44
Mikael Freimuth, avgått	31	5	-	-	36
Lena Micko, avgått	25	5	-	-	30
Marie Sällström, avgått	25	5	-	-	30
Elving Andersson, avgått	25	5	-	-	30
Summa	257	133	-	-	390
Ledande befattningshavare					
Henrik Persson, Vd	1 086	-	4	307	1 397
Andra ledande befattningshavare	5 768	-	222	2 519	8 509
Summa	7 111	133	226	2 826	10 296

Kommentarer till tabellen

- Verkställande direktören är även verksam i övriga KPA-bolag. Lönekostnaderna fördelas därför mellan KPA Pensions alla bolag.
- Ledande befattningshavare består av företagsledningen, som är tillika engagerad av samtliga bolag i KPA Pension. Därför fördelas lönerna mellan bolagen.
- Ledamot av Folksam koncernledning har inget arvode och övriga Folksamtjänstemän har 2,3 tkr per sammanträdesdag. Övriga stämموvalda ledamöter har ett årsarvode om 51 tkr och 4,8 tkr per sammanträdesdag
- Övriga förmåner avser huvudsakligen tjänstebil samt fria resor i samband med styrelsemöte.
- Pensionsåldern för verkställande direktören är 65 år. Verkställande direktören har pension enligt gällande kollektivavtal.
- Från den 1 juli 2011 omfattas de ledande befattningshavarna av KTP2 som i huvudsak är ett förmånsbestämt system och som är tryggad i Konsumentkooperationens pensionsstiftelse.

Not 6. Immateriella anläggningstillgångar - Programvara

	2015	2014
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden:</i>		
Vid årets början	50 570	58 350
Nyanskaffningar	-	-
Vid årets slut	50 570	58 350
<i>Akkumulerade avskrivningar enl. plan:</i>		
Vid årets början	-	-
Årets avskrivningar	5 418	7 780
Vid årets slut	45 152	50 570
Planenligt restvärde	45 152	50 570
Bokfört värde	45 152	50 570

Avskrivningstiden är 10 år.

Not 7. Skatt på årets resultat

	2015	2014
Aktuell skattekostnad	-5 016	-3 042
Uppskjuten skattekostnad	-557	-538
Årets skattekostnad	-5 573	-3 580
Skatt hänförlig till beskattningsår 2014	<u>1 711</u>	<u>-</u>
Total redovisad skattekostnad	-3 862	-3 580
Avstämning av effektiv skattekostnad		
Resultat före skatt	5 591	4 242
Skatt enligt gällande skattesats 22,0% (22,0%)	-1 230	-933
Skatteeffekt av;		
Ej avdragsgilla kostnader	-4 365	-2 661
Ej skattepliktiga intäkter	22	14
Skatt på årets resultat	-3 862	-3 580

Aktuell skattekostnad	-5 016	-3 042
Förändring	<u>1 975</u>	<u>62</u>
Betald skatt	-3 041	-2 980

Not 8. Andelar i dotterföretag

Företag/org nr/säte	Antal andelar	Andel i procent	Nominellt värde	Bokfört värde	Eget kapital	Årets resultat
KPA Pensionstjänst AB (556254-6969, Stockholm)	8 000	100%	800	4 658	5 139	456
Summa						

Not 9. Övriga fordringar

	2015	2014
Konsumentkooperationens pensionsstiftelse	-	17 990
Kollektivavtalsstiftelsen KFO/LO-Fonden	-	95
Skattefordringar	3 109	4 279
Skattekonto	1 217	
Fordringar pensioner	708	-
Betalningsuppdrag	21 294	22 341
Övriga fordringar	<u>310</u>	<u>3 797</u>
Summa	26 638	48 502

Not 10. Obeskattade reserver

	2015	2014
Periodiseringsfond, beskattningsår 2010	3 900	3 900
Periodiseringsfond, beskattningsår 2011	9 200	9 200
Periodiseringsfond, beskattningsår 2012	8 534	8 534
Summa	21 634	21 634

Not 11. Kassa och bank

	2015	2014
Klientmedelskonto	260 630	145 178
Övriga banktillgodohavande	<u>126 556</u>	<u>144 868</u>
	387 186	290 046

Not 12. Eget kapital

	Aktiekapital	Reservfond	Balanserat resultat	Totalt eget kapital
<i>Eget kapital 2013-12-31</i>	5 000	20	78 382	83 402
Årets resultat			661	661
<i>Eget kapital 2014-12-31</i>	5 000	20	79 043	84 063
Årets resultat			1 729	1 729
<i>Eget kapital 2015-12-31</i>	5 000	20	80 772	85 792

Not 13. Pensioner och liknande förpliktelser

	2015	2014
Ingående balans	5 373	7 342
Kostnader för tjänstgöring innehavande period	102	235
Räntekostnader	130	194
Aktuariella vinster (-) och förluster (+)	-2 268	-2 398
Utgående balans	3 337	5 373
Antaganden		
Diskonteringsränta	2,90%	2,20%
Framtida löneökning	3,26%	3,11%
Framtida ökning av inkomstbasbelopp	3,26%	3,11%
Framtida ökning av pensioner	1,76%	1,61%
Avgångsintensitet	5,00%	5,00%

Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser avser tryggnad av förpliktelser enligt kollektivavtal. Anställda födda 1955 eller tidigare och som var anställda den 1 juni 2006 har rätt att gå i pension vid 62 års ålder, för övriga anställda gäller 65 år. Den som har möjlighet att gå vid 62 års ålder kan maximalt få en ersättningsnivå motsvarande cirka 65 procent av pensionsmedförande lön fram till 65 års ålder. När den anställde väljer att gå i pension vid 62 års ålder gör Folksam en kompletterande premieinbetalning för att täcka pensionsförmånen fram till 65 års ålder. Beräkning av avsättning för pensioner och liknande förpliktelser har gjorts med antagande om att cirka 50 procent utnyttjar möjligheten till förtida pensionsavgång.

Not 14. Övriga skulder

	2015	2014
Skulder till närstående företag	126 792	-
Avräkning pensionskassor	36 136	43 161
Skulder till intresseföretag	30 130	44 661
Innehållen pension	7 203	6 749
Skatteskulder	1 387	3 728
Övriga skulder	<u>20 889</u>	<u>24 685</u>
	222 537	122 984

Not 15. Pensionsupplysningar

KPA Pensions åtagande till anställda för kollektivavtalade tjänstepensioner tryggas i Konsumentkooperationens pensionsstiftelse sedan den 1 juli 2011. Pensionsplanen, KTP-planen, är i huvudsak en förmånsbestämd plan. Dock finns en mindre del i KTP-planen som är premiebestämd.

Premierna för de förmånsbestämda och premiebestämda delarna redovisas löpande som kostnader i arbetsgivaren KPA AB:s resultaträkning. Kostnaden för särskild löneskatt på pensionskostnader periodiseras i takt med att de uppstår i KPA AB:s resultaträkning. Pensionsåtagandena redovisas inte i KPA AB:s balansräkning.

Tidigare intjänade pensionsförmåner enligt KPA-planen tryggas med försäkring. KPA Pension tryggar även pensionsrätt i KPA AB:s Pensionsstiftelse för före detta anställda (18 personer) enligt pensionsavtalet PA-KL och några äldre kommunala pensionsbestämmelser. Pensionsåtaganden tryggade i KPA AB:s Pensionsstiftelse har beräknats enligt Finansinspektionens tryggandegrund FFFS 2007:24 som ska användas vid beräkning av pensionsskuld för företag.

Räntan för 2015 är fastställd till 1,9 (2,6) procent för nominella åtaganden, medan räntan för indexerade åtaganden är 0,8 (0,5) procent.

Årsredovisningens undertecknande

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att årsredovisningen är upprättad i överensstämmelse med god redovisningssed för bolaget, lämnade uppgifter stämmer med de faktiska förhållanden och ingenting av väsentlig betydelse är utelämnat som

skulle kunna påverka den bild av bolaget som skapats av årsredovisningen.

Stockholm den 17 mars 2016

Mia Liblik Palmgren
Ordförande

Tommy Bernevång

Agneta Jöhnk

Karolina Håkansson

Eva Hellstrand

Annette Tiljander

Torbjörn Eckerdal

Harriet Pontán

Ulf Olsson

Henrik Persson
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den

2016

Deloitte AB

KPMG AB

Elisabeth Werneman
Auktoriserad revisor

Magnus Ripa
Auktoriserad revisor

Definitioner

Sysselsatt kapital

Balansomslutning minskad med icke räntebärande skulder.

Avkastning på sysselsatt kapital

Resultatet efter finansnetto plus finansiella kostnader i procent av genomsnittlig sysselsatt kapital.

Sysselsatt kapital avser balansomslutningen minskad med icke räntebärande skulder inklusive uppskjutna skatteskulder i obeskattade reserver.

Avkastning på eget kapital

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, efter avdrag för schablonmässigt beräknad skatt i procent av genomsnittligt justerat eget kapital.

Besöksadress: Östgötagatan 90, 10685 Stockholm
Telefon: 08-665 04 00, Org: 556527-7182
Kundtjänst: 020-650 500 www.kpa.se

KPA
PENSION